

Kereső Szó

A Rákospalotai Evangélikusok Értesítője

IX. évfolyam 19. Szám

Erős vár a mi Istenünk!

A.D. 2003. december

Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet! - mondja Istenetek. **Ézs. 40.1**

A régi, 1800-ban épült rákoskeresztúri templomban kereszteltek. Koromnál fogva nem sok emlékem maradt erről a sajnos, 1945-ben lebontott templomról. Csupán halványan emlékszem az épület bontására. A csupasz, már tető nélkül álló falakra. Így számomra a templom mindig a most is álló, 1943-ban felszentelt templom volt. Mint az evangélikus iskola kis diákja ott kezdtük a napot imádsággal. Onnan indultunk az iskolába.

Helyem a templomban néhány éven át az első padosorban volt, de az orgona iránti érdeklődésem lassan-lassan felcsalt a karzatra. Először csak a lábbal működtetett fűjtatót taposhattam. Később már az orgona padra is felülhettem. Sok éven át voltam a gyülekezet egyik kántora. Az orgona padot lassan felcseréltem a szószékre és az oltári szolgálatra.

A segédlelkészi éveket kivéve egész lelkesítő szolgálatomat itt végeztem. Nehéz volt a kezdet. Úgy éreztem azonban, hogy Az, aki elhívott engem, legnagyobb feladatként azzal bízott meg, amelyre Ézsaiást és kortársait is bízta: „vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet”.

Az elmúlt évszázad rengeteg szenvedést és nyomorúságot hozott népünknek, benne gyülekezetünknek is. Hiszem, vallom, megtapasztaltam, hogy ebben a templomban, csak úgy, mint a lebontatott, vagy sok-sok álló társában sokak békültek

meg Istennel, önmagukkal, szeretteikkel és ellenségeikkel. Sokan nyertek vigasztalást betegségben, gyászban, felsorolhatatlan sok nyomorúságban. A megpróbáltatások között ezért tudták olyan sokan teljesíteni feladatukat családjuk, környezetük, hazájuk hasznára.

Új templom építésére azért volt szükség, mert a meglévő templom kicsinek bizonyult. Nagyszerű érzés végig tekinteni mind a gyönyörűen felújított üres, mind a zsúfolásig megtelt templomon. Sokszor mégis az az érzésem, mintha nagy lenne ez a templom a ma gyülekezetének. Mintha ma megint kevesebben örülnének annak, hogy Isten népének tagjaként, Krisztusban, csodálatos ajándékban van részünk. A karácsonyi, nagypénteki, húsvéti üzenet felülmúlhatatlanul örömhírként hirdeti mindenkinek: „Én vagyok az Úr, a te Istened... vigasztalód, megmentőd, erőd”. Az a tapasztalatom, hogy ma sincs kevesebb síró, gyászoló, életcélt kereső, céltanul bolyongó ember ebben a városban, mint korábban. Ma is szükségünk van a régi isteni parancsra: vigasztaljátok. Karácsony ünnepéhez közeledve halljátok a templomban és annak falain kívül is a karácsonyi angyalok üzenetét és énekét: „Ne féljetek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Údvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában... Dicsőség

a magasságban Istennek, a földön békesség, és az emberekhez jóakarát." Ezzel az örömhírrrel hívogatók mindenkit

templomainkba és kívánok Áldott Karácsonyt és Boldog Új Évet.

KÓSA LÁSZLÓ, A GYŰLEKEZET LEKÉSZÉ

60. ESZTENDŐS A RÁKOSKERESZTÚRI EVANGÉLIKUS TEMPLOM!

Rákoshegyi vagyok, és jelen voltam rákoshegyi templomunk fölszentelésén 1939-ben. A rákoskeresztúri templom építése idején már a soproni Teológia hallgatója voltam, ezért a 60 éve történt fölszentelési ünnepségen nem lehettem ott. Sopronban voltam még akkor is, amikor a háború vihara végigsöpört hazánkon. Hónapokon át el voltam szakítva otthonomtól, s akkor nemcsak arra gondoltam félve, hogy élnek-e még szüleim, hanem gyakran eszembe jutott az akkor nemrég épült keresztúri templom is: egy év után vajon nem romhalmaz van-e a gyönyörű új épület helyén. Istennek legyen hála, épségben láthattam viszont a templomot, úgy mint szüleimet is.

Az új templom karzatára a Deák téri templom régi orgonája került. Édesapám sokszor kísérté ezen a

gyülekezet énekét, s ezzel mintegy örökébe lépett nagyapámnak, aki a régi rákoskeresztúri templom kántora volt az 1900-as évek kezdetén. Apám nem egyszer panaszkodott az orgona elhasznált állapota miatt. Milyen jó, hogy ma egy teljesen felújított orgonán játszhatnak a kántorok.

A keresztúri templommal nekem hosszú ideig alig volt kapcsolat, hiszen máshol teljesítettem lelkési szolgálatot. Azóta viszont, hogy tizenhárom éve nyugdíjba mentem, gyakran van alkalmam itt igehirdető szolgálatot végezni, és nagyon hálás vagyok Istennek, hogy ezt tehetem. Örömmel látom azt is, hogy ez a templom folyamatosan újul és szépül. Az a kívánságom, hogy ezzel együtt a gyülekezet is, mint élő kövekből épülő lelki ház, tovább épüljön és újuljon.

MARSCHALKÓ GYULA

GONDOLATOK A 60. ESZTENDŐS RÁKOSKERESZTÚRI TEMPLOM KAPCSÁN!

A rákoskeresztúri templomunk gyöngyszeme az oltárkép. Mathias Grünewald az isenheimi kórház temploma számára festette. Az volt a célja, hogy betegeket erősítse, a szenvedőket vigasztalja. Művészettörténészek szerint csak az

látja meg a kép üzenetét, aki "bűnösként", vétkei tudatában, erőtlenségét gyöngeségét fölismerve szemléli. Vallja azt, amit Dr. Luther Márton Kis Kátéjában írt: "elveszett és elkárhozott ember vagyok!" Az oltárkép előtt állva, istentiszteleti

szolgálatom során arra gondolhattam, hogy az én feladatom azonos, a kereszttel együtt álló Keresztelő küldetésével. Valószínűtlenül hosszú ujjával rámutat a Krisztusra. A festő ráírta a festményre Keresztelő János szavait. „Íme, az Isten Báránya”, szava megerősítéseként a festő bárányt állított mellé. A Biblia népe tudta, hogy a bárány áldozati állat. Vére azért ontatott ki, hogy megsemmisítse a bűnt. Kiengesztelje az Örökkévalót. A nép elnyerje bűnei bocsánatát.

A Ráköshegyi Református Gyülekezet közösségében élő Krisztust követő egyik asszony mondotta el évtizedekkel ezelőtt az élményét: A héten Rákoskeresztúron jártam. Nyitva volt az evangélikus templom ajtaja. Bementem. Lenyűgözött az oltárkép. Nézttem, nézttem. Azután, beültem az

egyik padba. Engedtem, hogy rám áradjon a kép üzenete. Szemlélttem hitem Krisztusát. Éjszaka riadtan ébredtem föl álmomból. Rádöbentem arra, hogy Isten Fiának az én bűneim miatt kellett meghalnia.

Testvéreim!

Aki vasárnaponként belépsz a templom kapuján, pillants rá az oltárképre. Beülvén a padba, tekint vissza elmúlt hetedre. Vedd imádba mind azt, amivel Megváltódat megbántottad! Ami miatt Isten haragját és ítéletét érdemelned. Adj hálát azért, hogy az elmúlt héten nem voltál egyedül. Kiért állandóan melletted volt az érted megfeszített Krisztus, az Isten Báránya. Engedd, hogy a Szentlélek Isten szívedben fölragyogtassa templomunk gyöngyszemének ragyogását. Így nyerd el Isten áldását!

FERENCZY ZOLTÁN

„...NEKI GONDJA VAN RÁTOK.” - EGY KIRÁNDULÁS MARGÓJÁRA

Pane Bože, prid'k nám so svojom pomocon! Pane túto pomoc neodkladaj! ÚR Isten jöjj hozzánk segítségoddal! Ne légy távol tőlünk!

Ülök a Dunaszerdahelyi Ág. Hitv. Evangélikus Egyház templomában 2003. október 4-én du. 5 óra körül, hallgatom a szlovák nyelvű liturgiát, szívemben nyugalom, békesség, elégedettség van. Nyugalom, békesség, elégedettség, mert egy olyan nap van mögöttem, ami maradandó élményeket és örömet adott, amire sokáig fogok emlékezni.

„Szokásos” gyülekezeti kirándulásunkon ezúttal átléptünk a határon (Medvénel), hogy felvidéki magyar evangélikus testvéreinknél tegyük látogatást. Az

„Útmutató” heti igéje kísért utunkon: „Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok.” (1Pt 5,7). Az ige alapján az ÚR gondviseléséről szolt az áhitat a buszon, és az Ő gondviselését éreztem Felsőszeliben is, amikor megállhattam az evangélikus templomban, XVIII. században élt templomépítő ősomre emlékezve. E gondviselés szolt felsőszeli asszonytestvérünk szavaiból is, amikor felidézte az elmúlt évtizedek nehézségei között helytálló, hitét és magyarságát megtartó gyülekezet életének néhány epizódját. A Deáki katolikus templom 1000 esztendő átölelő története... a Dunaszerdahelyi református templom

puritán szépsége: „... neki gondja van rátok.”

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému! Dicsőség az Atyának, és a Fiúnak, és a Szentléleknek!

Hallgatom a rokonszenves lelkésznot, Magdalena Ševčíkovát, akiről tudom, azért tanult magyarul, hogy szolgálni tudjon a gyülekezetben. Így hallgatom igehirdetését, a precíz igyekezettel kimondott szavakat és mondatokat. Hallgatom, nyugodt, békés, elégedett szívvel. És így hallgatom az istentisztelet végén, ahogyan Pónya György – utunk szervezője, aki a határon való belépéstől kezdve szeretettel, csendes figyelemmel vezetett végig a nap

eseményein és állomásain, gondoskodva nemcsak szellemi, lelki, hanem testi táplálásunkról is (az a pompás knédli ebéd!) – ismerteti a Dunaszerdahely gyülekezetnek és templomának történetét. Az istentisztelet után kedves szavak és kínálás a vendéglátó testvérektől, részünkről szíves invitálás Rákoskeresztúrra, majd indulás, irány a határ és Budapest. A sötétben robogó buszban csend van, jóleső fáradtság önt el, az ébrenlét és álom határán hallom a szót: „...neki gondja van rátok.” Ezt a gondot, gondviselést tapasztaltuk meg ezen a szép, emlékezetes kiránduláson is.

WISZKIDENSKY ANDRÁS

GYÜLEKEZET – JÖVŐ – ÉPÍTÉS

A Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség a Pesti Evangélikus Egyházmegye legnagyobb gyülekezete. Közel 3000 lelket tart számon az igen gazdag múlttal rendelkező Krisztus-közösség. Mint élő közösség fontosnak tarjuk, hogy a gyülekezetnek ne csak a múltja legyen gazdag, hanem a jelene és jövője is. A jövőt azonban nem a nagy számokban, statisztikákban látjuk, hanem a Szentlélek megtartó erejében. Hisszük annak a jézusi mondatnak a valóságát: „ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük”. Ezért jó, hogy összejöhetünk akár csak ketten, vagy hárman is; ahol nem klubokba tömörülünk, hanem Jézus körül telepedhetünk le, őt hallgathatjuk. Ez a jelenlét éltet, gazdagít, épít embert, közösséget egyaránt. Erre az épülésre – építésre hívogatunk mindenkit a következő alkalmon keresztül:

Gyülekezeti hittanóráinkat hétfőnként tartjuk. A felsősök (5. – 6. osztály) óráit 16 órától; az óvodások ill. alsó tagozatosokét 17 órától. Idén a felsősökkel az Újszövetség, a kisebbekkel az Ószövetség történeteit tanuljuk kézműveskedéssel, vetítéssel, énekléssel egybekötve.

Több kisgyermekes családnak okoz gondot a vasárnapi istentiszteleten való részvétel, mert óvodás, illetve alsó tagozatos korú gyermekeiket nem tudják kire bízni.

Ezért indult a tavalyi esztendőben Rákoskeresztúron a **vasárnapi gyermek bibliakör**, amely az istentisztelettel párhuzamosan folyik. Ennek célja nem a gyermekmegőrzés, hanem az

evangélium gyermek-nyelven megszólaltatása a kisebbeknek, míg szüleik, nagyszüleik, nagyobb testvéreik az istentiszteleten vesznek részt.

Konfirmáció órákat kedden és csütörtökön 17:00^h-tól tartunk. Ebben az esztendőben 19 fiatal készül a megerősítésre (körülbelül 50 konfirmanduskorú gyermek neve szerepel címlistánkban). Szeretnénk, ha többen készülnének erre az alkalomra, ahol nem a vizsga a lényeg, hanem a Szentlélek Úristen bennünk végzett munkája.

Idén indul útjára a megújult **ifjúsági óra**® péntekenként 17.00^h -tól. Várunk minden olyan konfirmált, 13-18 év közötti fiatal, akik szeretnék jó hangulatban együtt lenni hasonló korú ismerős és ismeretlen társaikkal. Örömmel látunk mindenkit. Így nem okoz gondot, ha valaki más felekezeti barátját, rokonát is elhozza, elhívja. Az éves programot a fiatalok kérései alapján állítjuk össze (témaszorozatok, mozi, színház, szolgálatok, stb).

Új kezdeményezésként szeretnénk elindítani még ebben az évben – ha sikerül – a **fiatal felnőttek alkalmát**. 19-30 év közötti házaspárok, volt ifi-tagok részvételére számítunk havonta egy alkalommal. Bővebb információt a tényleges szervezés után tudunk adni.

Az **énekkar** hétfőnként 18.00^h -tól Rákoskeresztúron tartja próbáit. A lelkes kis csapat tervei szerint mind a négy templomunkban szeretne istentiszteleteken szolgálni. Jelenleg 16 állandó taggal rendelkezik. A legfiatalabb kórista 13, a legidősebb 82 éves. Várjuk mindazok jelentkezését, akik szeretnék részt venni a jó hangulatú próbákon, illetve a szolgálatokban.

Bibliaórákat Rákoskeresztúron szerdánként 17:00^h -tól, Rákoscsabán szerdánként 18.00^h -tól, Rákoshegyén csütörtökönként 17:00^h -tól tartunk. Mindhárom alkalmon a Szentírás könyveiről gondolkodunk közösen és beszélgetünk.

Bárki úgy gondolja, hogy szeretne a programokba bekapcsolódni, akár családjával együtt, vagy gyermekét ott tudni az alkalmakon, bátran jöjjön el bármelyik együttlésre – szeretettel várjuk! Krisztus körül mindig van hely!

ESZLÉNYI ÁKOS

FINNORSZÁGBAN JÁRTUNK

Idén nyáron feleségemmel együtt részt vehettünk azon az utazáson, amelyen meglátogattuk a raumai és a noormarkui testvérgyülekezetet. A szokásos frázis az, hogy a "vendégszeretetüket élveztük". Ebben az esetben egyáltalán nem udvarias frázis, hanem a szó legszorosabban vett értelmében igaz. Az ottaniak olyan szeretettel fogadtak minket is, mintha már évek óta jó ismeretségben, barátságban lennénk, pedig velünk először találkoztak! Nekünk, de azt

hiszem, mindannyiunknak – azoknak is, akik már többször jártak Finnországban – nagy élmény volt ez az utazás. Számunkra, akik nem rákoskeresztúri születésűek vagyunk – azaz nem ismerünk mindenkit gyermekkorunk óta – a gyülekezet többi tagjának megismerése is fontos volt. Nem csak a csoport tagjaival, de lelkesünkkel, Kósa Lászlóval is sokat beszélgettünk, akinek a csoport vezetése, a tolmácsolás, a társaság összefogása nagyon komoly

munkát és fáradságot jelentett. Sok-sok köszönet érte mindannyiunk nevében! Ez az utazás egyfajta „lelki edzőtábor” is volt, hiszen a reggeli áhítatok, a mindennapi igeolvasás és a rövid, de lényeglátó, a lelket megfogó, mindig aktuális igemagyarázatok, közös imák, hosszú kötetlen beszélgetések nem múltak el nyom nélkül, lelki épülésünket szolgálták. Élmény volt a búcsúest műsorára való készülődés is, sokat neveltünk, jó volt együtt énekelni, a búcsúesten egy játékos népdallal még az idősebbeket is megmozgattuk. A majd minden esti szaunázás közben is sokat beszélgettünk „sötétedésig”, azaz ki ameddig bírta, mert akkor voltak a „fehér éjszakák”, a legsötétebb éjszaka is csak „szürkület” volt.

Visszatérve a finn testvérekre, mind Raumában, mind Noormarkuban igen nagy szeretettel voltak irántunk, nem csak sok programot szerveztek számunkra, hanem minden programon velünk voltak, önzetlenül dolgoztak ránk, bőven elláttak étellel-itallal. Külön kiemelném Raumában a Szent Kereszt templomban a közös istentiszteletet és úrvacsora vételt, ahol az általunk is jól ismert énekeket finnül is énekelhettük (az ének tempójában ki tudtuk olvasni a szavakat) vendéglátóink öröme. Jövő nyáron mi látjuk őket vendégül, ki kell tennünk magunkért! (Először is meg kéne tanulni finnül egy kicsit!) ...Ja, és Finnország gyönyörű!!

(A szervezési munkákért külön köszönet Kósa Lászlónak és Schilt Veronikának.)

HERZOG FERENC

2003-BAN IS ÉPÍTKEZTÜNK

A lelkiileg építkező gyülekezet templomait is építi, karbantartja. Gyülekezetünk rákoscsabai temploma megérett a felújításra. A 2003. esztendő Áldozati Vasárnapjára beérkezett adományokat is a rákoscsabai templom felújítására fordítjuk. A felújítási javaslat 2003. május 25-én készült el, melyet a gyülekezeti Elnökség áttekintett. A Presbitériumi határozat e templom felújításáról 2003. augusztus 11-én kelt. Az előzetes tervek szerint felújításra kerül az elektromos hálózat, a nyílászárók, jobban fűthető biblia köröshelység kialakítása történik meg a karzaton. Megújulnak a templomi padok is.

A bontási munkák során számos váratlan nehézség merült fel, ezek megoldása, a felújított templom átadása várhatóan az év utolsó heteiben történik meg.

A rákoshegyi templomban 25 esztendeje üzemelő konvektorok gazdaságtalanul működtek, nem voltak biztonságosak. Cseréjük megtörtént, próbafűtést is tartottunk. Terveink szerint a rákoshegyi templom teljes felújításához még a hideg padlóburkolat elkészítése van hátra, mely reményeink szerint 2004-ben elkészülhet.

DUDÁS MIHÁLY GONDNOK

GYÜLEKEZETÜNK ÖTÖDIK PARÓKUS LELKÉSE: DUBOVSKY NÁNDOR

1837. június 21-én a Pozsony megyei Modorban született. Atyja Dubovszky

Sámuel, édesanyja Roth Rozália. Gimnázium tanulmányait a Pozsonyi Evangélikus

Líceumban fejezte be. Ifjú korától készült a lelkész pályára, a teológiai tudományokat 3 évig hallgatta. A candidaticumot 1860-ban tette le Sztromszky Sámuel dunáninneri superintendens előtt. 1861-ben Bényén a Máriásy családnál nevelősködött. 1861-1862-ben a hallei egyetemen teológiát hallgatott. Geduly Lajos superintendens ajánlatára Melczur János rákoskeresztúri lelkész meghívta segédlelkésznek. Lelkészvizsgálója 1863-ban dr. Székács József superintendens előtt történt. Háromnegyed évet szolgált együtt Melczerral, annak 1864. január 10-én bekövetkezett haláláig. Adminisztrátor lelkészként működött egészen 1866. november 27-ig, ekkor választották rákoskeresztúri lelkésznek.

Három nyelven beszélt és szónokolt, szlovákul, németül, magyarul, kiváló nyelvismerete volt latinból és francia nyelvből. Házi könyvtárában német, magyar, szlovák, latin, hellén, zsidó és francia művek is szép számmal megtalálhatók voltak. Első felesége Balogi Balogh Erzsébet. 2 gyermekük volt. Erzsébet, akinek férje Székely Miklós iklandi főjegyző volt, fiuk János a Felvidéken volt tanító. Második felesége Hősz Berta volt, leányuk Irén, Bartos Pálné, szarvasi lelkészné volt.

Összesen 41 évet szolgált a Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközségben, szolgálata az egyházközség fejlődésének áldott időszaka volt.

A gyülekezet lélekszáma, az iskola növendékeinek száma gyarapodott. Lényegében semmi kirobbanó dolog nem történt szolgálata alatt! Ami történt, az közvetlen kapcsolatban volt egy fejlődő gyülekezet mindennapi problémáival. Esemény csak a paróchia leégése és a kánoni látogatás volt 1880-ban.

A békés fejlődés esztendei következtek. Ilyen problémái voltak az egyháznak: ki kell javítani a felügyelő által adományozott kristály csillárt. Újjá kell építeni a lelkész

istállóját; magasítani kell a templom tornyát, Ezt mind elvégzik szabályszerű presbiteri határozattal. 1868. május 23-án a közgyűlés úgy határoz, hogy a tornyot bádoggal fedeti és 3 lábbal megemelteti. Ekkor alakult ki véglegesen a gyülekezeti papi és tanítói földjeinek valamint az úgynevezett templomföldnek a mennyisége, formája, helye.

A jegyzőkönyvek feljegyezték I. Ferenc József és Erzsébet királyné látogatását Rákoskeresztúron. Erzsébet és férje a Mersén volt vadászni, és az esőben bőrig áztak. Vizes ruháit a királyné a főjegyző lakásán Székelyné Melna Apollónia főjegyzőné ruhadarabjaira cserélte. A ruhacserét követő beszélgetést apró részletességgel feljegyezték. További dokumentumok szerint Ófelségeik 1873-ben újra jöttek rókavadászatra.

1876-ban gyászistentiszteletet tartanak Deák Ferenc halálakor. Az 1880 közgyűlés szabályozta a mendikánsi szolgálatot. A mendikáns, ez a gyermekember a keresztet vitte a temetősor a lelkész előtt. Segített fujtatni a templomi orgonát. Lakodalmak alkalmával a lakodalmal házban verselt és ezért megtömték a tarisznyáját. Ez a mendikáns intézmény a múlt század ötvenes éveig működött gyülekezetünkben. A mendikáns kereszt ma a templom szélfogójában látható kiállítva.

Megünnepli az egyház a templomban is és az iskolában is a milleneumi emlékűnnepet 1896. V. 10-én magyar nyelvű istentisztelettel. A Milleneumi Emlékűnnep istentiszteleti offertóriumát a Pozsonyi Teológiai Akadémiai Otthon javára adják.

Elérkezett a rákoskeresztúri Öregtemplom felszentelésének 100 éves évfordulója is. 1800 húsvét másodnapján szentelték fel a gyülekezet templomát. Bizottságot szerveznek az ünnep előkészítésére. Orgonát megjavíttatják; a templom falát újra festik; magyar, német, szlovák nyelvű

istentiszteletet tartanak. Az esztendő végén Dubovszky Nándor lelkész megbetegszik és nem képes szolgálatát ellátni. Első időben Henrici budai vallástanár segít ki. Mivel a lelkész betegsége komolynak látszik, káplán után kell nézni. Meghirdetik az Evangélikus Egyház és Iskola c. lapban. Hajász Lajos zuglói káplán jelentkezik, akit meg is hívnak azzal, hogy a lelkész felépültéig lássa el a szolgálatokat. Az 1900. december 20-i egyházi közgyűlés rendezi a XX. században tartandó istentiszteletek nyelvét. Eddig az

volt a rend, hogy minden vasárnap délelőtt két istentisztelet volt: német és szlovák nyelven. Dubovszky ezt már felépülése utánra nem vállalja. Minden ötödik istentisztelet magyar nyelvű. Délután pedig homília tartandó a délelőttivel ellentétes nyelven. Sátoros ünnepeken megmarad a régi rend!

1904. június 4-én hunyt el Dubovszki Nándor. Halálának oka "szívszékhűdés" volt. Temetése nagy részvét mellett "méltóképen" történt.

DR. KÓSA PÁL: A RÁKOSKERESZTÚRI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG TÖRTÉNETE C.
MUNKA ALAPJÁN ÖSSZEÁLLÍTOTTA LÉRÁNT ISTVÁN DR.

GYŰLEKEZETI HÍREK 2003. JANUÁR 1 – NOVEMBER 15.

Január 5:	Megemlékezés a Szovjetunióba elhurcoltakról
Január 23-25:	Ökumenikus Imahét
Február 3:	Elindult az énekkari munka
Február 20:	Finn vendégeket köszöntöttünk Ferihegyen
Március 7-8:	Részt vettünk a Bonyhádon megrendezett egyházkerületi konferencián
Március 22:	Gyermekeink egyházmegyei hittanversenyen vettek részt jó eredménnyel
Március 23:	Esperes választó közgyűlés
Március 30:	Szeretetvendégség Rákoscsabán
Április 12:	Gyűlekezeti kirándulás Balassagyarmatra és környékére
Április 18:	Nagypénteken Teológusok passió vendéjátéka
Április 26:	70 éves házassági évfordulójukat ünnepelte Bielik István és Huszár Mária
Április 26-27:	Konfirmáció
Május 4:	A két püspökjelölt bemutatkozása
Május 9:	Pál Apostol iskola első végzőseinek ballagása
Május 11:	Szirmai Zoltán búcsúztatása esperesi szolgálatából
Május 25:	D. Dr. Harmati Béla püspök és dr. Sólyom Jenő felügyelő búcsúztatása.
Május 26:	Az új Kiskáté bemutatása Finn Követségen
Május 29:	Mennybemenetel ünnepén közös istentisztelet a reformátusokkal
Június 2.	Léránt István felügyelő előadása a Helsinkiben és Stockholmban megrendezett Európai Keresztény Internet Konferencián (ECIC)
Június 9:	Püspök és Egyházkerületi Felügyelő választó közgyűlés
Június 12,14:	Finn vendégek fogadása

Június 16-21:	Ifjúsági tábor 50 gyermekkel Albertirsán
Június 22	Esperes iktatás Pestszentlőrincen
Június 25-július 4	Gyülekezeti csoport látogatása Finnországban
Június 27-28	Résztvettünk a IV. Evangélikus Országos Találkozón Székesfehérváron
Július 6	Szeretetvendégség Rákoscabán
Július 23	Szeretetvendégség Rákoskeresztúron
Augusztus 4-6	Ifjúsági tábor Börzsönyligeten
Augusztus 15-17	Finn vendégek
Augusztus 22-27	Finn vendégek
Augusztus 24	Neszlényi Jenőné köszöntése 101. születésnapján
Szeptember 1	Rákoscsabai templom renoválásának megkezdése
Szeptember 6	Békéscsabán püspök és kerületi felügyelő iktatás
Szeptember 7	Matti Sihvonen ny. finn püspök látogatása
Szeptember 13	Gáncs Péter püspök beiktatása a Deák téri templomban
Szeptember 14	Konfirmációs oktatás megkezdése
Szeptember 15	Megkezdődnek a bibliórak és hittanórak
Szeptember 21- 28	Pál Apostol iskolával tanulmányi kirándulás Rómában
Szeptember 27	Új református lelkész beiktatása Rákoskeresztúron
Szeptember 28	Megemlékezés a Podmaniczky és a Vigyázó családról
Október 4	Gyülekezeti kirándulás Szlovákiába
Október 16-18.	Léránt István felügyelő részvetele a Magyarországi Evangélikus Egyház Evangélikus Médiaműhely rendezvényén
Október 26	Gyülekezeti kirándulás Bagolyirtásra harangszentelésre
Október 26	Reformáció emlékűnnep a Kongresszusi Palotában
Október 31	Rákoshegyen és Rákosligeten reformátusokkal közös istentisztelet

Kiállításának időpontja: 1988

Csak kapkodjuk a fejünket: ennyi évforduló! Podmaniczkyakra és Vigyázókra emlékeztünk az ősszel, idén novemberben 60 éve annak, hogy felépült a rákoskeresztúri templom. Elhagytuk már az öreg templom felszentelésének [1800. Húsvét] 200. évfordulóját, és előttünk áll a gyülekezet anyaegyházzá válásának, önállóságának [1807. Virágvasárnap] 200. évfordulója.

A napokban irataim között keresgélve véletlenül kezembe akadt a kántori oklevelem. Olyan hivatalos papír ez is, amelyiknek rendes helye az íróasztalfiók mélyén van, hiszen az ember nem veszi kézbe nap, mint nap. Váratlan előkerülése azonban most töprengésre és megállásra

készített. Látom a lap alján, és persze már emlékszem is: kiállításának időpontja 1988. Vajon az évszázadokat felidőelő – mert joggal mondhatjuk így! – gyülekezeti ünnepeink sorában említésre méltó-e, egyáltalán van-e helye egy ilyen aprócska, ráadásul személyes évfordulónak? Ilyen semmiségnek, 15 évnek? Tüllép-e egy kántori oklevél évfordulója a magánélet keretein? Végtere is: közügy, a gyülekezet közösségének ügye (is) a kántori munka és tágabban, az istentiszteleti zene?

A 80-as évekre, így 1988-ra is igaz, hogy a főtí Mandák Otthon több volt, mint a kántorok képzésének helyet biztosító intézmény. A magyarországi evangélikus ifjúság számára

évtizedeken át az egyetlen engedélyezett, még inkább megtúrt „tábor”, ahol az Ő nevében gyülekeztünk össze – „kántorképző” fedőnév alatt. Volt persze, aki kezdettől fogva azért járt Fótra, hogy egyszer gyülekezeti kántor váljék belőle. Legtöbbünk csak később ébredt rá erre a hivatásra. Talán harmadik alkalommal vettem részt tanfolyamon, amikor a gyülekezet átvállalta az oktatás költségeit. (Hála és köszönet azért, hogy a kántorképzőn való részvétel anyagi támogatása a mai napig így történik!) Emlékszem, akkor kezdtem megérteni, hogy nemcsak a magam hasznára tanulok, hanem olyan szolgálatra készülök, amely talán életem végéig tart. Hogy az én ügyemet a gyülekezet is sajátjának érzi.

Közel egy évtizedes kántori szolgálatomban mindig ott tudhattam magam mögött a megbecsülést, a lelki és anyagi támogatást egyaránt. Mégis, minden szolgálattévő dilemmája az: hogyan nyújthatja tehetsége, tudása szerint a legjobbat, hogy az ne csak az emberek megelégedésére, hanem az Istennek tetszésére is

legyen. Az orgonajáték természetes (természetes?) tartozéka istentiszteletünknek. Ráadásul a gyülekezet hétről hétre nemcsak hallgatója, de sokszor elszenvedője is annak! Ő, bár létezne olyan titkos mutató, amelyről a kántor leolvashatná, hogyan hallgatják a játékát, ki mit vár az orgonistától! Az ének egyszerű, alázatos kíséretét, vagy inkább határozott vezetését? Áhítatos hangulat megteremtését, vagy a liturgiának, a textusnak, az imádságnak szavakon túli megerősítését?

A régi kántorok – tudják, azok a nagy torkú, zengő hangú férfiak – talán nem is gondolkodtak mindezen. Játszottak, énekeltek hitük és legjobb tudásuk szerint, inkább felfelé tekintve, mint a padokban éneklő nép sorai közé. Bizonyára felemlegették ők is szolgáló életük egy-egy kicsiny, de fontos fordulóját. Bár lennének emlékezésre érdemes, személyes, önmagán mégis túlmutató ünnepek mindannyiunknak! Mert a puszta emlékezés a sajátunké, de mi magunk mind az Úrét vagyunk.

ZÁSKALICZKYNÉ MIRÁK KATALIN

ÚJRA AZ 1 %-RÓL

Több éve már, hogy a magyar adófizető polgárok befizetett adójuk egy részéről rendelkezhetnek. Az adózó írásos nyilatkozata alapján adója egy %-a valamelyik egyház részére, a másik egy %-a valamilyen alapítvány részére ajánlítható fel. Hálásan gondolok azokra, akik éltek törvényt adta jogukkal és megjelölték az összeg helyét. Megköszönöm a felajánlott, célba érkezett összeget. Az Magyarországi Evangélikus Egyház sok-sok templomát hozták rendbe ebből a

pénzből. A Melczer János Alapítvány pénzből – amely a mi gyülekezetünk alapítványa és a beérkezett adományokat mi használjuk fel – többek között konfirmációs kátét, hittankönyveket tudunk adni ingyen, a nyári ifjúsági tábort tudjuk kedvezményesen biztosítani.

Tenni valónk nagyon sok van. Ezért nagyon kérek és biztatok minden adófizető polgárt, éljen alkotmány adta jogával.

Támogassa Egyházunkat adójának egy %-vall

Magyarországi Evangélikus Egyház: Technikai szám: 0035

Egyházközségünk Melczer János Alapítványa: Adószámunk: 18010035-1-42.

A személyi jövedelemadó kétszer egy százalékának felajánlásához szükséges nyomtatvány decembertől templomainkban és a lelkeszi hivatalban szerezhető be.

KÓSA LÁSZLÓ

A MELCZER JÁNOS ALAPÍTVÁNY KÖZLEMÉNYE

A Melczer János Alapítvány köszöni támogatóinak a 2002. évben felajánlott 1 százalékokat. A befolyt több mint félmillió Forintot gyülekezetünk ifjúsága albertirsi táborozására, hittan- és hitéleti könyvek, valamint a Dunaszerdahelyi Evangélikus Egyházközség (Szlovákia) részére vásárolt magyar nyelvű énekeskönyvek vásárlására fordította.

Kósa László

VÁRJUK TESTVÉREINKET AZ ÜNNEPI ISTENTISZTELETEKRE

2003:	Rákoshegy	Rákoskeresztúr	Rákosliget
Dec. 24.	17:00	17:00	
Dec. 25.	09:00 Úrv.	10:30 Úrv.	11:00 Úrv.
Dec. 26.	09:00 Úrv.	10:30 Úrv.	11:00 Úrv.
Dec. 28.	9.00 ^h	10:30	11:00
Dec. 30.		18:00 *Gy	
Dec. 31.	17:00	18:00	

2004:	Rákoshegy	Rákoskeresztúr	Rákosliget
Jan 1.	9:00	10:30	11:00
Jan.4.	9:00 Úrv:	10:30 Úrv:	11:00 Úrv:

Úrv.: Úrvacsora osztás

*Gy: Gyászistentisztelet, megemlékezés az 2003-ben elhunyt testvéreinkről

HANGVERSENY, RÁDIÓKÖZVETÍTÉS

- 2003. december 13. 18^h A Liszt Ferenc Vegyeskar karácsonyi koncertje a Rákoskeresztúri Templomban.
- 2004. január 11-én vasárnap 10:00-kor a Magyar Rádió élőadásban közvetíti istentiszteletünket a Rákoskeresztúri Evangélikus Templomból. A rádió műsorrendjéhez igazodva istentiszteletünk 10:00 órakor kezdődik, kérjük, legkésőbb 9:40-ig foglalják el helyüket a templomban.

ÖRÖMTELI KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS ÁLDOTT ÚJESZTENDŐT KÍVÁN ÖNNEK ÉS CSALÁDJÁNAK

Dr. Léránt István felügyelő

Kósa László lelkész

2003 május 16-tól 2003 november 15-ig

AKIKET MEGKERESZTELTEK

Bandor Márkó, Czettler Bianka, Csorbák Máté, Farkas Leticia, Filipzski Tamás Dániel, Herzog Fruzsina Eszter, Horváth Ríta Noémi, Jakab Júlia, Kelemen Sámuel, Kerülő Daniella Kira, Kerülő Dorina Babett, Koszta Jákó, Lehóczki Zsolt, Mihalovics Márk, Mindler Márton, Molnár Lili Martina, Pécz Richárd, Pily Angéla Bettina, Séllei Tímea, Szekeres Anna, Szenté Bernadett, Ugrosdy Dániel Levente

AKIK HÁZASSÁGUKRA ISTEN ÁLDÁSÁT KÉRTÉK

Bernád Krisztián – Andrékó-Edit, Csuka János – Pásztori Tímea, Farkas Sándor – Bagin Dorottya, Ihász Attila – Polgár Petra, Krohn Csaba – Máthé Zsuzsanna, Kubát Dénes – Mesterházi Krisztina, Léránt Dávid – Weinmann Orsolya, Örlös Ferenc – Oláh Krisztina, Rizmajer László – Pupek Annamária, Vadon János – Wágner Katalin

AKIK ÚRUKHOZ TÉRTEK

Baran Józsefné Kovalcsik Zsuzsanna 73, Bartók József 49, Brunner Pál 80, Demény Pálné Majer Rozália 66, Dudás Istvánné Kovács Rozália 84, Ganyecz János 71, Gábor Józsefné Fellner Mária 54, Hegedűs Mihály 49, Horváth Gyula 38, Juhász Sándor 73, Juhász Sándorné Petró Katalin 68, Kapiás Károly 80, Kiss Péterné Kiss Mária 49, Kovács Márton 57, Kovács Mihály 76, Krccsmarik János 65, Kulcsár József 61, Lay Zsuzsanna 51, Lehoczki Józsefné Turcsán Zsuzsanna 88, Lerch László 52, Lesti Józsefné Szlancsik Mária 72, Majer Ferencné Nemes Ilona 79, Magyar Terézia 89, Németh László 70, Parti Lajosné Koczur Ilona 60, Rábai Lajos 65, Reitinger Gézáné Forst Emília 63, Reseterics Gusztáv 73, Répási Józsefné Molnár Julianna 72, Rónai Lenke 92, Sándor Sándor 91, Sebők Károly 79, Szabó Kálmánné Csertői Éva 81, Vinklár Györgyné Bognár Erzsébet 90, Wágner György 57

GYÜLEKEZETI TERJESZTÉSBEN ÉS HASZNÁLATRA

SZERKESZTI: LÉRÁNT ISTVÁN DR. FELÜGYELŐ ✉ ISTVAN.LERANT@VNET.HU

✉: BUDAPEST, BAKANCOS UTCA 2, H-1173

☎: (06-1) 256-4224 – KÓSA LÁSZLÓ ✉ LASZLO.KOSA@LUTHERAN.HU

☎: (06-1) 2535116 – ESZLÉNYI ÁKOS ✉ ESZLAKOS@FREEMAIL.HU

INTERNET VÁLTOZAT: <http://church.lutheran.hu/rakoskeresztur>

Kedves Testvérek!

Finnországi Evangélikus Egyházban 2000-ben megjelent a Kiskáté, az Evangélikus Keresztyén Hitünk Rövid Összefoglalása modern kiadása. A Finn Egyház vezetői hozzájárultak ahhoz, hogy a kátét magyar nyelvre lefordítsuk, és anyagi támogatásukkal lehetővé tették, hogy azt megjelentessük.

Ezen a karácsonyon *a finn és magyar egyház ajándékeként* szeretnénk eljuttatni a magyar nyelvű változatot minden olyan családhoz, amelyben legalább egy evangélikus él. Figyelmükbe ajánljuk szeretettel Jukka Paarma finn érsek ebből az alkalomból küldött levelét. Reméljük, hogy nem csak evangélikusok veszik kezükbe ezt a kiadványt, hiszen ennek mondanivalója érvényes minden keresztyén ember számára.

DR. LÉRÁNT ISTVÁN

FELÜGYELŐ

KÓSA LÁSZLÓ

ELKÉSZ

Kedves Barátaim!

A *Finn Evangélikus Egyház* által összeállított káté magyar nyelvű kiadásának napján, 2003. május 26-án a Prédikátor könyvének szavaival köszöntöm Önöket: "a hármaskötél nem könnyen szakad el" (4:12)

A finn és magyar evangélikusokat háromszoros kötélek fűzi össze. Az első szál a távoli nyelvrokonság. A második a világ keresztyéneihez tartozásunk, a harmadik, központi szál pedig az evangélikusság családjában való közösségünk.

Ehhez a harmadik szálhoz kapcsolódik mai ünnepünk, mikor a Finn Evangélikus Egyház kátéja Joób Máté lelkész fordításában magyar nyelven jelenik meg.

A közös káté ismételt jele annak, hogy a finn és magyar evangélikus gyülekezetekben hisznek és biznyságot tesznek, amint azt atyáink is tették előttünk. Így nyerünk bátorítást egymás hite által. Kívánom, hogy a káté segítséget nyújtson egyházuknak, hogy a keresztyén hitet tanítsák és hirdessék a magyar népnek. A kiadvány egyúttal az egyházaink közötti kapcsolatokat is szilárdítja.

Turku és Finnország érsekeként örülök, hogy vendégül láthattam a magyar testvéregyház püspökeit és más képviselőit, és két éve én magam is

egyházuk vendége lehettem. Örülök az egyházaink közötti kapcsolatoknak és azok fejlődésének. Bízom benne, hogy a testvérgyülekezeti kapcsolatok megerősítik hitbéli kötelekeinket és az ösztöndíjascsere segít egymás jobb megismerésében.

JUKKA PAARMA
TURKU ÉS FINNORSZÁG ÉRSEKE

A kátéről

„Menjetek el, tegyetek tanítvánnyá minden népet...” hangzott Jézus missziói parancsa az egykori tanítványok felé. Felszólította azokat az embereket, akik egykor tőle tanultak mindent, hogy ne csak az ige hallgatói, megtartói, de továbbadói, tanítói is legyenek, és vigyék szerte a világba az evangélium drága kincsét. Jeruzsálemben Péter prédikációja után 3000 ember keresztelkedett meg Jézus Krisztus nevében. Napról-napra egyre többen csatlakoztak hozzájuk, akik a Názáretiben találták meg életük biztos pontját. Tanítványokká lettek, és az apostolok tanították őket az igaz Krisztus-ismeretre, hitre személyes bizonyágtételeiken keresztül. Tanították őket, hogy mindnyájan eljussanak „a hitnek és az Isten Fia megismerésének egységére, a felnőttkorra, a Krisztus teljességét elérő nagykorúságra, hogy többé ne legyenek kiskorúak, akik mindenféle tanítás szelében ide-oda hanyódnak és sodródnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszágától; hanem az igazsághoz ragaszkodva növekedjenek fel szeretetben mindenestől őhozzá, aki a fej, a Krisztus” (Ef. 4.13-15). A tanítás szó görögül így hangzik: katekizmus. A káté pedig ennek a szónak a rövidítése. A Szentírás és a történelem bizonyágtétele azt mutatja, hogy az egyház léte, jövője ebben a missziói feladatban áll: olyan tanítványokká tenni az embereket, akik ismerik Mesterüket, életét, művét, tanítását, ragaszkodnak hozzá, és ők maguk is tanítanak másokat. Az apostolok és tanítványaik nem csak szóban adták át hitük alapjait, hanem könyveket, leveleket is írtak. Az Újszövetség tulajdonképpen ilyen levelek gyűjteménye. A Szentíráson kívül, a későbbi korokban is jelentek meg olyan iratok, amelyek a gyülekezet tagjainak kérdéseire adnak válaszokat, magyarázatokat, pl.: kicsoda Krisztus, a Szentlélek, mit jelent a megváltás, az örök élet, bűnbocsánat, szentségek, stb. Ilyen később keletkezett tanítói irat Luther Kis- és Nagy Kátéja. Evangélikus vonatkozása a katekizmusoknak, hogy noha több ilyen tanító-könyv jelent meg a Kis Káté előtt, de először Luther nevezte el írását káténak. Az a könyvecske, amit a kezében tart az olvasó, voltaképpen az 1529-ben megjelent Kis Káté alapján íródott, illetve azt egészíti ki mai gondolatokkal. Célja ugyan az, mint az apostoloknak:

betölteni Krisztus parancsát. Ahogyan a Kis-Káté, így ez a könyvecske sem papoknak, lelkészeknek íródott, hanem családoknak. Lúther így a tíz parancsolat bevezetésében: „a családfő ilyen egyszerűen tanítsa reá háza népét”. Egyre tisztábban rajzolódik ki korunkban, hogy a „keresztyén Európa” (ha egyáltalán létezett olyan) lassan ismét az egyik legfontosabb missziói területté válik, benne a legkisebb közösséggel a családdal. Ez a szeretetközösség jó helye annak, hogy szülők, nagyszülők mai, egyszerű, érthető szavakkal beszéljenek gyermekeiknek és egymásnak hitükről, reménységükről. Mindez nem csupán lelkipásztori feladat. A szolgálatra küldés, a missziói parancs minden keresztyénnek szól! Ehhez nyújt segítséget ez a Káté, amely „evangélikus hitünk rövid összefoglalását” tartalmazza. Az „evangélikus hit” pedig Krisztus központú, amely megvilágítja, hogy a hit nem azonos valamiféle erkölccsel, világnézettel. Annál sokkal több: Isten kegyelmi ajándéka, amit nem lehet kiérdemelni, örökölni, vagy abba beleszületni, hanem csak tanulni és tanítani egy egész életen át. Ehhez adjon valamennyiünknek erőt az Úr.

ESZLÉNYI ÁKOS LELKÉSZ

Köszöntjük a Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség nevében!

A Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség Budapest történeti hagyományában egyik leggazdagabb, lélekszámában egyik legnagyobb evangélikus közössége. Négy templomában tartott istentiszteletekre, a gyülekezeti alkalmakra hívogatjuk szeretettel. Bibliai óráink, ifjúsági alkalmaink, bel- és külföldi kirándulásaink hitéleti, közösségteremtő alkalmak. Évente kétszer megjelentetjük a **Kereső Szó** című értesítőt. Ennek internetes változata a gyülekezet honlapján olvasható (<http://church.lutheran.hu/rakoskeresztur>)

A honlapon elérhető **Dr. Kósa Pál: A Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség története** című könyve, mely Budapest XVII. kerületének egyik leggazdagabb helytörténeti forrása. Ezt az rendkívül értékes munkát könyv alakban eddig még sohasem jelentették meg. **A Babilon folyói mellett laktunk** című kiadványunk egyedülálló forrásmunka az 1945-ben történt rákoskeresztúri deportálásokról. Teljes terjedelmében, angol, német és orosz összefoglalóval olvasható gyülekezetünk honlapján.

**Kérdése van, közösségre vágyik, keresse fel alkalmainkat,
keresse meg lelkészeinket:**

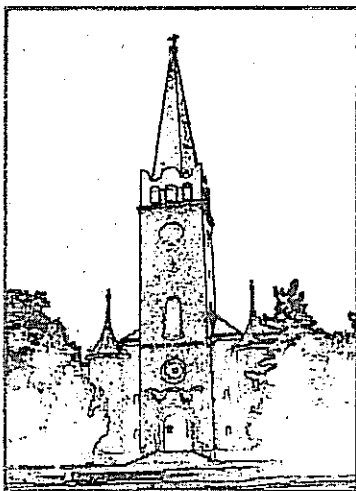
Kósa László paróchus lelkészt (2564224), Eszlényi Ákos lelkészt (2535116).

Kérdését, észrevételeit felteheti elektronkus levél formájában is laszlo.kosa@lutheran.hu eszlakos@freemail.hu

A gyülekezet világi elnöke – felügyelője – Léránt István dr., (2576359) e-mail: istan.lerant@lutheran.hu

Erős vár a mi Istenünk!

LÉRÁNT ISTVÁN DR. FELÜGYELŐ

60 éves!

1943. november 14. – 2003. november 16.